

**УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

18 квітня 2023 року

м.Полтава

Слідчий суддя Октябрського районного суду м.Полтави А.М.Чуванова, при секретарі Проскурня Я.О., за участю прокурора Живило В.Я., слідчого Войтаннік Є.В., захисника Конюшенко М.А., розглянувши у судовому засіданні матеріали клопотання старшого слідчого в ОВС слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Полтавській області Войтаннік Є.В. про проведення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №22014170000000032 від 07.09.2014 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 1 ст. 258-3, ч. 2 ст. 258, ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 258 КК України,-

ВСТАНОВИВ:

Слідчий звернувся до суду з вищезазначеним клопотанням, яке аргументував наступним.

З квітня 2014 року і по теперішній час на території Донецької області створена та діє до цього часу терористична організація «Донецька народна республіка» (далі – ДНР), тобто стійке об'єднання невизначеної кількості осіб (більше трьох), що створене з метою здійснення терористичної діяльності.

Основною метою створення та діяльності ДНР є насильницька зміна та повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, а також зміна меж території і державного кордону України, шляхом створення незаконного державного утворення «Донецька народна республіка» на території Донецької області, його подальший вихід зі складу України в порушення порядку, встановленого ст.ст. 2, 73 Конституції України.

Вказана терористична організація, у відповідності до мети її створення, є стійкою, має чітку ієрархію та структуру, яка складається з політичного та силового блоків, а також розподіл функцій між її учасниками, на яких покладені відповідні обов'язки згідно з планом спільних злочинних дій.

З метою вчинення злочинів керівництвом та членами терористичної організації ДНР розроблений, доведений до відома та схвалений усіма співучасниками детальний план їх вчинення, а між учасниками терористичної організації, розподілені функції (ролі), що базуються на специфічних навиках та соціальному статусі кожного співучасника. Розподіл функцій між співучасниками був спрямований на досягнення єдиного протиправного плану вчинення злочинів терористичною організацією ДНР.

В цілому, для діяльності зазначеної терористичної організації характерна стабільність складу, стійкі зв'язки, насильницька та корислива спрямованість дій учасників, єдність їх намірів щодо протиправних дій, тотожність способу здійснення злочинних посягань, попередня та чітка розробка єдиного плану вчинення злочинів, розподіл ролей між учасниками та ретельна їх підготовка.

Кожний із учасників терористичної організації, незалежно від відведеної йому ролі, обізнаний щодо загальних її цілей та окремих осіб, які діяли за їх вказівкою, і проявляв бажання сприяти їх досягненню та безпосередньо брав участь у вчиненні злочинів.

На керівників блоків (політичний, силовий тощо) покладається організація, керівництво діями та контроль за діяльністю підлеглих їм співучасників злочину за допомогою керівників підрозділів, що входять до їх складу, а також забезпечення стійкості терористичної організації шляхом вчинення збройних нападів та опору, незаконної протидії та перешкоджання виконанню службових обов'язків співробітниками правоохоронних органів і військовослужбовцями Збройних

Сил України.

Тобто, для насильницького підтримання влади незаконної самопроголошеної «ДНР» були створені не передбачені законами України збройні формування, які мали організовану структуру військового типу, а саме єдиноначальність, підпорядкованість, чітку ієрархічність та дисципліну. Були озброєні вогнепальною зброєю, вибухівкою, а також тяжке військово озброєння та військову техніку.

Крім того, у вказаних незаконних формуваннях був визначений механізм вступу до нього, порядок проходження служби, в кожному структурному підрозділі ставились завдання щоденної діяльності, яка полягала в здійсненні методами військових операцій силової підтримки незаконно створених структур «ДНР», придушення організованого опору населення на окупованій території, депортації населення Донецької області, встановлення режиму військового стану, протистояння правоохоронним органам державної виконавчої влади України, знищення їх живої сили і матеріальних засобів, а також скоєння інших тяжких і особливо тяжких злочинів.

Як встановлено досудовим розслідуванням, 21.06.2014 з шахтарів та працівників Донецького металургічного комбінату було створено збройне формування терористичної організації «ДНР», так званий «батальйон Кальміус», а 26.06.2014 вказане незаконне збройне формування вперше прийняло участь в штурмі військової частини № 3004 у місті Донецьк.

Вказаний підрозділ мав на озброєнні придатну для використання вогнепальну стрілецьку зброю, гаубиці Д-30, «Мста-Б», самохідні артилерійські установки «Гвоздика» та мінометні установки «Нона», а особовий склад займався залякуванням населення, захопленням населених пунктів, будівель, військових частин, адміністративних будівель органів державної влади і місцевого самоврядування, що призводило до дестабілізації суспільно - політичної ситуації у державі, захопленням чи заволодінням у інший спосіб зброєю, боєприпасами, вибуховими речовинами, військовою технікою, транспортними засобами, а також будівництвом укріплень з метою протидії діяльності осіб, задіяних у ході проведення антитерористичної операції та забезпечення власної злочинної діяльності.

Так, у період з літа по осінь 2014 року члени вказаного незаконного збройного формування, приймали участь в боях із силами антитерористичної операції за Савур-Могилу, біля м. Сніжне, м. Тореза і м. Шахтарська Горлівського району Донецької області, а також біля с. Тоненьке Ясинуватського району Донецької області. Восени 2014 року батальйон був переформований в однойменну артилерійську бригаду та прийняв участь в боях за міжнародний аеропорт «Донецьк» імені Сергія Прокоф'єва.

Також встановлено, що в липні 2014 року Морозов Дмитро Сергійович, підтримуючи ідеї та мету створення терористичної організації «Донецька народна республіка», будучи негативно налаштованим до діючої державної влади України, у тому числі щодо проведення антитерористичної операції на Сході країни, прийняв рішення вступити до складу одного із не передбачених законом збройних формувань терористичної організації «ДНР».

У подальшому, 08.07.2014 мешканець м. Донецьк Морозов Д.С., 16.07.1985 р.н., усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, добровільно вступив до незаконного збройного формування «Міністерства оборони» терористичної організації «ДНР», – так званого «батальйон Кальміус», на посаду обслуги артилерійської батареї та отримав позивний (прізвисько) «Мороз».

При цьому, Морозов Д.С. розумів, що погодившись на участь у діяльності терористичної організації «ДНР», він приєднується для спільної діяльності членів організації по вчиненню тяжких та особливо тяжких злочинів, та бажав брати участь у вчиненні таких злочинів, як особисто так і у складі терористичних груп.

Вступивши до складу терористичної організації, Морозов Д.С. усвідомлював цілі та завдання силового блоку терористичної організації, які були поставлені керівництвом злочинної організації, у т.ч. щодо вчинення терористичних актів на території України.

Надалі, в період з 08.07.2014 по 04.09.2014, відповідно до плану розподілу злочинних ролей, розробленого керівниками незаконних збройних формувань терористичної організації «ДНР», Морозов Д.С. виконував покладену на нього злочинну роль «обслуги артилерійської батареї батальйону «Кальміус», тобто фактично перебував у складі вказаного незаконного формування, та знаходився на території його дислокації у місті Донецьку на вулиці Молодих Шахтарів та вулиці Щорса.

(прізвисько) «Бронза»), з якими познайомився після вступу до незаконного формування, постійно перебував у місцях дислокації вказаного підрозділу та з якими підтримував товариські і дружні стосунки, – вирішив залишити їх та інших невстановлених осіб, матеріали стосовно яких виділені в окреме кримінальне провадження, у вказаному трансформованому формуванні «2-га артилерійська батарея» в якості учасників організованої злочинної групи.

Також, Чабан В.В. на вимогу «куратора» довів вказаним особам про створення організованої групи, і після отримання від них згоди на участь у такому формуванні, довів наказ керівництва терористичної організації «ДНР» на продовження вчинення ними терористичних актів, та визначив і розподілив між ними ролі.

Відповідно до ст.1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом»: терористична група - група з двох і більше осіб, які об'єдналися з метою здійснення терористичних актів.

Таким чином, очолювана Чабаном В.В. організована злочинна група, до якої входили Морозов Д.С., Олефір В.В., Вахітов І.М., Жовніренко К.О. та інші особи, матеріали стосовно яких виділено в окреме провадження, мала також ознаки терористичної.

Дана організована злочинна група характеризувалася тривалими дружніми і товариськими стосунками її учасників, підтримкою ідей терористичної організації «ДНР», єдністю їх намірів, щодо спричинення максимальної шкоди потерпілим від їх злочинної діяльності, своєю стійкістю, чіткою розробкою плану вчинення злочинів, детальною підготовкою до вчинення злочину.

У процесі тривалого спілкування та участі в не передбаченому законом збройному формуванні терористичної організації під єдиним керівництвом між Чабаном В.В., Морозовим Д.С., Олефіром В.В., Вахітовим І.М., Жовніренком К.О. та іншими невстановленими особами, матеріали стосовно яких виділені в окреме кримінальне провадження, були налагоджені тісні довірливі психологічні стосунки, які трансформувались у спеціальні загальні правила поведінки та стійку злочинну діяльність.

Крім того, всі члени організованої злочинної групи були обізнані щодо протиправних цілей угруповання та цілей злочинної організації, виявляли бажання сприяти досягненню визначеної мети вчинення злочину, в межах відведеної кожному з учасників групи спеціальної ролі.

Механізм злочинної діяльності організованої злочинної групи відбувався за наступною схемою.

Під час вчинення артилерійських обстрілів позицій ЗС України Чабан Володимир Володимирович, як командир артилерійської батареї (організатор на правах керівника організованої групи та безпосередній виконавець) керував діяльністю інших учасників групи та співучасників, в залежності від обставин, що передували вчиненню злочину, планував його вчинення, відповідав за бойову готовність, підготовку інших учасників групи та співучасників, успішне виконання ними поставлених завдань в установлені терміни, а також навчання й виховання, військову дисципліну, моральний стан та їх психологічну підготовку. Крім того, Чабан В.В. організовував та особисто вів розвідку, спостерігав за ходом бою й результатами стрільби, приймав рішення і розподіляв між іншими учасниками групи та співучасниками функціональні обов'язки, координував їх діяльність, ставив завдання, подавав команди (сигнали, накази) для виклику (відкриття), перенесення та припинення артилерійського вогню небезпечного для життя та здоров'я військовослужбовців ЗС України, які були обов'язкові до виконання іншими учасниками групи та співучасниками, а також сам застосовував ввірену зброю і організував перевезення учасників групи. Також організував управління, всебічне забезпечення бойових дій, проведення заходів щодо введення в оману противника, своєчасно доповідав «куратору» про виконання поставлених завдань, відкриття та припинення вогню по цілях і витрату боєприпасів, переміщення у нові райони, зміну обстановки, про втрати і забезпеченість матеріальними засобами, вживав заходів щодо негайного відновлення порушеного управління й добивався неухильного виконання поставлених завдань від інших учасників групи та співучасників.

Із метою виконання поставленого завдання, Чабан В.В. отримав від представників терористичної організації «ДНР» на озброєння гаубицю Д-30, автоматичну зброю – пістолет «Стечка», автомати Калашникова та набої до них.

Морозов Дмитро Сергійович, являючись активним членом злочинної групи (виконавець), відповідно до відведеної йому Чабаном В.В. функції обслуги артилерійської батареї, спрямованої на досягнення плану вчинення кримінального правопорушення, підпорядковується наказам останнього, разом з Вахітовим І.М., Олефіром В.В. та Жовніренком К.О. приймав активну участь

доказів, повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.
09.09.2014 року ухвалою Ожтбрського районного суду м. Полтави до Морозова Д.С. застосовано запобіжний захід – тримання під вартою.

11.09.2014 року ухвалою Ожтбрського районного суду м. Полтави Морозову Д.С. змінено запобіжний захід на особисте зобов'язання.

21.10.2014 року підозрюваного Морозова Д.С., у зв'язку з невиконанням покладених на останнього судом обов'язків, оголошено у розшук.

31.03.2023 року Морозову Дмитру Сергійовичу, 16.07.1985 року народження, повідомлено про зміну раніше повідомленої підозри та повідомлено про підозру у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 258-3 та ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 258 КК України.

Згідно матеріалів виконаних доручень I відділом ГВ ЗНД УСБУ в Полтавській області встановлено, що Морозов Д.С. з 2014 року постійно перебуває на території м. Донецьк Донецької області, яка непідконтрольна органам влади і управління України і відомості про перетин Державного кордону України останнім, відсутні.

У зв'язку з тим, що підозрюваний переховується від органу досудового розслідування, а також враховуючи, що Морозов Д.С. постійно перебуває на тимчасово окупованій території Донецької області, повідомлення про підозру останньому у кримінальному провадженні №22014170000000032, відповідно до вимог ст.ст. 111, 135, 278 КПК України, вручено його захиснику, а текст письмового повідомлення про підозру опубліковано на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Оскільки існують достатні підстави вважати, що Морозов Д.С. перебуває на тимчасово окупованій території України (м. Донецьк Донецької області), керуючись положеннями ч. 8 ст. 135 КПК України, повістки про виклик вказаної особи були опубліковані в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження (газеті Кабінету Міністрів України «Урядовий кур'єр») та на офіційному сайті Офісу Генерального прокурора.

Також, в ході слідства на Морозова Д.С., під розписку був покладений обов'язок прибувати до слідчого відділу УСБУ в Полтавській області кожного другого вівторка місяця і, крім того він неодноразово викликався для участі у проведенні слідчих та процесуальних дій, однак вказана особа порушила покладені судом обов'язки підозрюваного, до органу досудового слідства не з'явилася та не повідомила про причини своєї неявки.

26.09.2022 року ухвалою слідчого судді Ожтбрського районного суду м. Полтави надано дозвіл на затримання підозрюваного Морозова Д.С. з метою приводу до Ожтбрського районного суду м. Полтави для вирішення питання щодо обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

На даний час діяльність терористичної організації «ДНР» не припинена. Частина території Донецької області, а саме м. Донецьк, де здійснюють протиправну діяльність учасники вказаної терористичної організації та де підозрюваний переховується від правосуддя, тимчасово не підконтрольна правоохоронним органам, а також органам державної влади України.

На підставі викладеного, слідчий просить задовольнити клопотання.

Прокурор та слідчий у судовому засіданні клопотання підтримали, просили задовольнити з підстав, зазначених у клопотанні.

Захисник Конюшенко М.А в судовому засіданні при вирішенні клопотання поклалась на розсуд суду.

Заслухавши учасників процесу, дослідивши матеріали клопотання, слідчий суддя виходить з наступного.

Відповідно до ч.2 ст.1 КПК України кримінальне процесуальне законодавство України складається з відповідних положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Кодексу та інших законів України.

Згідно до ст.297-1 КПК України Спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

Частиною 2 статті 297-1 КПК України визначено, що спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених, зокрема, і статтями 258, 258-3, КК України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України.

території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Статтею 297-2 КПК України передбачено, що з клопотанням про здійснення спеціального досудового розслідування до слідчого судді має право звернутися прокурор або слідчий за погодженням з прокурором.

У клопотанні зазначаються: короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з яким подається клопотання; правова кваліфікація кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; виклад обставин, що дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилання на обставини; відомості про те, що підозрюваний виїхав та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, та/або відомості про оголошення підозрюваного в міжнародний розшук; виклад обставин про те, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності; перелік свідків, яких слідчий, прокурор вважає за необхідне допитати під час розгляду клопотання.

В силу ст. 297-4 КПК України слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук, та/або уповноваженим органом прийнято рішення про передачу підозрюваного для обміну як військовополоненого та такий обмін відбувся.

Під час вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати наявність достатніх доказів для підозри особи щодо якої подано клопотання у вчиненні кримінального правопорушення.

Відповідно до ст. 278 КПК України письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення - у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень.

Відповідно до ч. 2 ст. 135 КПК у разі тимчасової відсутності особи за місцем проживання повістка для передачі їй вручається під розписку дорослому члену сім'ї особи чи іншій особі, яка з нею проживає, житлово-експлуатаційній організації за місцем проживання особи або адміністрації за місцем її роботи.

Судом встановлено, що 07.09.2014 року громадянину України Морозову Д.С., у зв'язку з наявністю достатніх доказів, повідомлено про підозру у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України.

09.09.2014 року ухвалою Ожтябрьського районного суду м. Полтави до Морозова Д.С. застосовано запобіжний захід – тримання під вартою.

11.09.2014 року ухвалою Ожтябрьського районного суду м. Полтави Морозову Д.С. змінено запобіжний захід на особисте зобов'язання.

21.10.2014 року підозрюваного Морозова Д.С., у зв'язку з невиконанням покладених на останнього судом обов'язків, оголошено у розшук.

31.03.2023 року Морозову Дмитру Сергійовичу, 16.07.1985 року народження, повідомлено про зміну раніше повідомленої підозри та повідомлено про підозру у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 258-3 та ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 258 КК України.

Обґрунтованість підозри Морозова Д.С. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 258-3 та ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 2 ст. 258 КК України, підтверджується зібраними у провадженні доказами, а саме: повідомленням відділу БКОЗ УСБУ в Полтавській області про виявлене кримінальне правопорушення від 07.09.2014; відповідями відділу БКОЗ УСБУ в Полтавській області на доручення слідчого; показаннями підозрюваних Чабана В.В., Жовніренка К.О., Олефіра В.В. та Вахітова І.М.; показаннями свідків Тищенко М.О., Трепака О.С., Мамалуй О.О., Посохова О.О., Єфременка І.І., Трегуба Д.А.; оглядами Інтернет-ресурсів, цифрових графічних та відео-файлів; висновками судових експертиз вибухових речовин і продуктів пострілу; іншими матеріалами кримінального провадження у їх сукупності.

При розгляді клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування слідчий

довів, що Морозов Д.С. свідомо переховується від органів досудового слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та стосовно нього наявні фактичні дані, що він перебуває на території м. Донецьк, Донецької області, яка є тимчасово окупованою територією України.

Так, постановою старшого слідчого в ОВС СВ УСБУ в Полтавській області Савченко М.А. від 21.10.2014 року оголошено в розшук підозрюваного Морозова Д.С. з тих підстав, що підозрюваний переховується від органів досудового слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, його місцезнаходження невідоме.

З урахуванням викладеного, слідчий суддя доходить висновку про наявність правових підстав для задоволення клопотання та постановлення ухвали про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №22014170000000032 від 07.09.2014 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 1 ст. 258-3, ч. 2 ст. 258, ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 258 КК України.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 209, 297-1- 297-4, 372 КПК України, слідчий суддя,-

У Х В А Л И В:

Клопотання старшого слідчого в ОВС слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Полтавській області Войтаннік Є.В. про проведення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №22014170000000032 від 07.09.2014 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 1 ст. 258-3, ч. 2 ст. 258, ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 258 КК України,- задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у межах кримінального провадження, відомості про яке внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за №22014170000000032 від 07.09.2014 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч. ч. 1 ст. 258-3, ч. 2 ст. 258, ч. 1 ст. 14, ч. 2 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 258 КК України, відносно оголошеного у розшук підозрюваного Морозова Дмитра Сергійовича. 16.07.1985 року народження

Ухвала підлягає негайному виконанню з моменту її оголошення.

Відповідно до ч. 5 ст. 297-4 КПК України, якщо підозрюваний, стосовно якого слідчим суддею постановлено ухвалу про здійснення спеціального досудового розслідування, затриманий або добровільно з'явився до органу досудового розслідування, подальше досудове розслідування щодо нього здійснюється згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Слідчий суддя



А.М. Чуванова

Всього в копії 4 арк.

суддя А.М. Чуванова
секретар судового розслідування
Проскурня Я.О.